

การพัฒนาแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย*

THE DEVELOPMENT OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS STUDY PROGRAM IN UPPER SECONDARY SCHOOL

กนกวรรณ อันบุรี, สาธิน ประจันบาน*, อนันต์ มลารัตน์

Kanokwan Unburee, Sathin Prachanban*, Anan Malarat

คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Faculty of Physical Education, Srinakharinwirot University, Bangkok, Thailand

*Corresponding author E-mail: drsathin@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและประเมินความต้องการจำเป็นของแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ครูผู้รับผิดชอบหลักสูตรในโรงเรียนกรณีศึกษา จำนวน 12 คน นักเรียนที่เรียนในหลักสูตรเทียบเคียง จำนวน 24 คน ผู้ปกครองของนักเรียนจำนวน 24 คน ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 และเขต 2 จำนวน 6 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนที่ไม่มีแผนการเรียนเทียบเคียง จำนวน 6 คน และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรระดับปริญญาตรี ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับพลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย จำนวน 6 คน โดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และ 2) สังเคราะห์แนวทางการพัฒนาแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เก็บข้อมูลจาก ผู้เชี่ยวชาญทางด้านพลศึกษา จำนวน 5 คน วิธีการดำเนินการโดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา การสรุปอุปนัย และการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและประเมินความต้องการจำเป็น พบว่า ที่มาของปัญหาของแผนการเรียนเทียบเคียงในปัจจุบันด้านรายวิชาเพิ่มเติมมีรายวิชาที่แตกต่างกัน และได้แนวทางการสังเคราะห์การสร้างและพัฒนาแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับผู้เชี่ยวชาญทางด้านพลศึกษา เพื่อเป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายของแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ยึดหลักการโดยรายวิชาพื้นฐานให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ส่วนรายวิชาเพิ่มเติมให้ออกแบบตามผู้เชี่ยวชาญแนะนำและควรให้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียนและ บริบทของสถานศึกษาเป็นสำคัญ

คำสำคัญ: สภาพปัจจุบัน, ความต้องการจำเป็น, แผนการเรียน, คุณภาพของแผนการเรียน, ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

Abstract

This study aimed to 1) Examine the current state and assess the needs for a physical education and sports curriculum at the upper secondary education level. Data were collected from key stakeholders, including 12 curriculum teachers from selected case study schools, 24 students enrolled in comparable programs, 24 parents of those students, 6 administrators from the Secondary Educational Service Area Offices in Bangkok Area 1 and 2, 6 school principals or deputy directors for academic affairs from schools without a comparable program, and 6 university lecturers responsible for undergraduate programs in physical education-related fields. Data were gathered through semi-structured interviews. and 2) The second objective was to synthesize guidelines for the development of a physical education and sports curriculum at the upper secondary level. Data were collected from 5 experts in the field of physical education using semi-structured interviews. The data were analyzed using content analysis, inductive reasoning, and data triangulation techniques. The findings revealed that the current comparable programs exhibit inconsistencies, particularly in the elective course offerings. The synthesis process with experts led to the development of a proposed direction for the physical education and sports curriculum at the upper secondary level. The proposed curriculum emphasizes a unified objective, with core subjects aligned with the Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 (Revised Edition B.E. 2560). The elective courses should be designed in accordance with expert recommendations, ensuring alignment with students' aptitudes, interests, and the contextual needs of each educational institution.

Keywords: Current Conditions, Essential Needs, Curriculum, Curriculum Quality, Stakeholders

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติเป็นกลไกหลักในการพัฒนา กำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศ เพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลง ของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทย ให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้อง เผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีสังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดัก

ประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย (แผนการศึกษาแห่งชาติ, 2560) ทั้งนี้ การปรับเปลี่ยนประเทศดังกล่าวได้นำความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศไทยมาเป็นจุดเน้นในการขับเคลื่อน พร้อมกับการเติมเต็มวิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาการปฏิบัติดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 และการปรับเปลี่ยนประเทศไปสู่ประเทศไทย 4.0 จะเป็นแรงผลักดันให้ประชากรสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและแหล่งเรียนรู้ไร้ขีดจำกัด สามารถพัฒนาองค์ความรู้และสร้างปัญญาที่เพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ มีการนำเทคโนโลยีการสื่อสาร และระบบการเรียนรู้แบบเคลื่อนที่ (Mobile Learning) มาใช้มากขึ้น (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2559) ดังนั้น การจัดการศึกษาของไทยจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ วางแผนพัฒนาและเตรียมกำลังคนที่จะเข้าสู่ตลาดงานเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับต่าง ๆ ปรับหลักสูตรและวิธีการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นหลากหลาย เพื่อพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันอย่างเสรีแบบไร้พรมแดนในยุคเศรษฐกิจและสังคม 4.0 (สำนักงานสภาเลขาธิการการศึกษา, 2560)

การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ และประชาคมโลก การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และการสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ การเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ โดยปรับบทบาทจาก “ครูสอน” เป็น “โค้ช” หรือ “ผู้อำนวยการการเรียนรู้” ทำหน้าที่กระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจ แนะนำวิธีเรียนรู้ และบริหารจัดการสร้างความรู้แบบกิจกรรมและสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน และมีบทบาทเป็นนักวิจัยพัฒนาระบบการเรียนรู้เพื่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน รวมทั้งปรับระบบการผลิตและพัฒนาครูตั้งแต่การดึงดูด คัดสรร ผู้มีความสามารถสูงให้เข้ามาเป็นครูคุณภาพ มีระบบการพัฒนา ศักยภาพและสมรรถนะครูอย่างต่อเนื่องครอบคลุมทั้งเงินเดือน เส้นทางสายอาชีพ การสนับสนุนสื่อการสอน และสร้างเครือข่ายพัฒนาครูให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน รวมถึงการพัฒนาครูที่มี ความเชี่ยวชาญด้านการสอนมาเป็นผู้สร้างครูรุ่นใหม่อย่างเป็นระบบ และวัดผลงานจากการพัฒนา ผู้เรียนโดยตรง (ยุทธศาสตร์ชาติ, 2561)

ยุทธศาสตร์การส่งเสริมให้เกิดความรู้และความตระหนักด้านการออกกำลังกายและ การกีฬาขั้นพื้นฐาน ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย เนื่องจากการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการออกกำลังกายและ การกีฬาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษายังไม่เป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน การพัฒนาคุณภาพของ ครูพลศึกษาให้มีมาตรฐานและการจัดสรรให้มีการบรรจุครูพลศึกษาในสถานศึกษาทั่วประเทศยังไม่ถูกกำหนด เป็นนโยบายและยังไม่ได้ดำเนินการให้ประสบความสำเร็จได้ การจัดกิจกรรมการให้ความรู้และส่งเสริม การออกกำลังกายและการเล่นกีฬาในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษายังไม่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ยังไม่เกิดการมีส่วนร่วมของสถาบันครอบครัวและชุมชนในการส่งเสริมและพัฒนากีฬาในสถานศึกษา ระบบการศึกษาไทยมีการเรียนการสอนที่ยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการ

ส่งเสริมการออกกำลังกายและ การเล่นกีฬาในสถานศึกษาเท่าที่ควร ส่งผลให้เด็กและเยาวชนขาดความตระหนัก ทักษะ และความรู้ ในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาอย่างถูกต้อง รวมทั้งขาดระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ สำหรับการวางแผน และการบริหารจัดการในการส่งเสริมและพัฒนาการออกกำลังกายและการกีฬาขั้นพื้นฐาน อย่างมีประสิทธิภาพ (แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ, 2566)

การพัฒนาแผนการเรียนรู้เตรียมพลศึกษาและกีฬาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร เหมาะสำหรับผู้ที่จะศึกษาต่อด้านคณะ ศึกษาศาสตร์ ครุศาสตร์ คณะพลศึกษา คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา (สาขา สุขศึกษาและพลศึกษา สาขาการออกกำลังกายและการกีฬา เป็นต้น) และเน้นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียน ด้านใดด้านหนึ่งได้ตามความถนัดและสนใจ โดยทุกแผนการเรียนรู้จะได้เรียนวิชาพื้นฐานตามปกติ แต่ในรายวิชา เพิ่มเติมจะแยกไปเรียนวิชาเฉพาะที่ผู้เรียนถนัดและสนใจ ดังนั้น การจัดทำแผนการเรียนรู้เตรียมพลศึกษาและ กีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร ส่งผลให้ผู้เรียนทราบถึงความต้องการของตนเองมาก ยิ่งขึ้นและเป็นการเพิ่มความหลากหลายทางด้านการศึกษาให้ผู้เรียนให้ค้นพบตนเองได้มากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและประเมินความต้องการจำเป็นของแผนการเรียนรู้พลศึกษาและกีฬา ในระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาแผนการเรียนรู้พลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยแผนการเรียนรู้พลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นี้ใช้แนวทางของการวิจัยและ พัฒนา แบบตัวหลักตัวรอง ตามลำดับ (Sequencetiat Dominate and Core Dominant Design) โดยมีวิธีการ เชิงคุณภาพด้วยหลักการวิเคราะห์ โดยผู้วิจัยได้กำหนดการวิจัยตามขั้นตอนของการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ความต้องการจำเป็นและการสังเคราะห์แนวทางการ พัฒนาแผนการเรียนรู้พลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ดำเนินการตามขั้นวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อที่ 1 ในระยะนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ครูผู้รับผิดชอบ หลักสูตรในโรงเรียนกรณีศึกษา นักเรียนผู้เรียนในหลักสูตรเทียบเคียง นักเรียนผู้ที่ไม่ได้เรียนในหลักสูตรเทียบเคียง ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 และเขต 2 ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรอง ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนที่ไม่มีแผนการเรียนรู้เทียบเคียง อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรระดับปริญญาตรี ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับพลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย และผู้เชี่ยวชาญทางด้านพลศึกษา ในขั้นนี้เป็นการวิธีการวิจัย เชิงคุณภาพ (Quantitative Research) โดยการสังเคราะห์เอกสาร (Document Synthesis) โดยการเก็บรวบรวม ข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและ สังเคราะห์แนวทางในการพัฒนาแผนการเรียนรู้พลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการและศึกษานิเทศก์ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 และ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 อาจารย์ที่รับผิดชอบหลักสูตรระดับมหาวิทยาลัย ผู้เชี่ยวชาญด้านพลศึกษา โดยมีประชากร จำนวน 81 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง

3. การได้มาซึ่งกลุ่มประชากรตัวอย่าง

3.1 โรงเรียนที่มาจากการศึกษาแบบพหุกรณีสถานที่ (Multi-site Case Study) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกโรงเรียน ดังนี้

3.1.1 ลักษณะของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 และในแต่ละพื้นที่จะกำหนดขนาดของโรงเรียน (Case) แบ่งเป็น 2 แบบ คือ ขนาดใหญ่พิเศษและขนาดใหญ่ ดังนั้น จะได้มาซึ่ง 4 โรงเรียน และในแต่ละโรงเรียนจะกำหนดแหล่งข้อมูลออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

3.1.1.1 ครูผู้รับผิดชอบหลักสูตรแผนการเรียนรู้เทียบเคียงกับแผนการเรียนรู้ พลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนละ 3 คน ทั้งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 และ เขต 2 ทั้งหมด 4 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นครู 12 คน

3.1.1.2 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 5 6 โดยเลือกตัวแทนนักเรียนที่มีคุณสมบัติในการตอบคำถามที่ดีและสามารถให้ข้อมูลได้อย่างครบถ้วน ในการตอบประเด็นคำถามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ระดับชั้นละ 2 คน โดยจำแนกตามเพศเป็น เพศชาย 1 คน และเพศหญิง 1 คน ดังนั้น ในแต่ละโรงเรียนจะมีนักเรียนชายและนักเรียนหญิง 6 คน รวมทั้งสิ้นนักเรียน 24 คน

3.1.1.3 ผู้ปกครองซึ่งเป็นผู้ปกครองของนักเรียน ตามข้อที่ 3.1.1.2 คือ ผู้ปกครอง 1 คน ต่อนักเรียน 1 คน รวมจำนวนผู้ปกครองทั้งสิ้น 24 คน

4. การสร้างเครื่องมือและการตรวจคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแผนการเรียนรู้พลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามกระบวนการ ดังนี้

4.1 นำข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสาร ตำรา ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแผนการเรียนรู้พลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตรเทียบเคียงแผนการเรียนรู้พลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สภาพปัจจุบัน ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแผนการเรียนรู้พลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สรุปข้อมูลออกมาเป็นประเด็นคำถาม เพื่อสร้างการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview)

4.2 นำเสนอแบบสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อตรวจสอบพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสมของข้อคำถาม ภาษาที่ใช้ จากนั้นดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ตามข้อเสนอแนะ

4.3 นำการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริงในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเป็นปรนัย (Objectivity) ของข้อคำถาม ความถูกต้อง ความเหมาะสม ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ

จากนั้นนำข้อมูลมาสรุปอุปนัยเพื่อพิจารณาว่าคำตอบที่ได้รับ สามารถให้ข้อมูลที่ตรงกับจุดมุ่งหมายของการวิจัยที่ต้องการเก็บหรือไม่ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อพิจารณาตรวจสอบอีกครั้ง หากไม่มีการปรับแก้ ก็จะแสดงว่าเครื่องมือมีคุณภาพด้านความเป็นปรนัย (Objectivity) มีความถูกต้อง มีความเหมาะสมในการเก็บข้อมูลจริง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ความต้องการจำเป็นและการสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาแผนการเรียนรู้ พลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระยะนี้เป็นการสังเคราะห์เอกสาร (Documentary Research) เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแผนการเรียนรู้ พลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติมของ ศึกษาพหุกรณีศึกษา สถานศึกษา ร่วมกับการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและ วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแผนการเรียนรู้ พลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย โดยกำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ ดังนี้

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูลการวิจัย ประกอบด้วย

5.1 เอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแผนการเรียนรู้ พลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตรเทียบเคียงแผนการเรียนรู้เตรียมพลศึกษา ในระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย

5.2 โรงเรียนที่มาจากการศึกษาแบบพหุกรณีสถานที่ (Multi-site Case Study) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก (Inclusion Criteria) โรงเรียน ดังนี้

5.2.1 กำหนดลักษณะของโรงเรียนที่มีแผนการเรียนรู้เทียบเคียงกับแผนการเรียนรู้ พลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแยกตามลักษณะของพื้นที่ (Size) เป็น 2 พื้นที่ คือ ลักษณะของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 และในแต่ละพื้นที่จะกำหนดขนาดของโรงเรียน (Case) แบ่งเป็น 2 แบบ คือ ขนาดใหญ่พิเศษและขนาดใหญ่ ดังนั้น จะได้มาซึ่ง 4 โรงเรียน และในแต่ละโรงเรียนจะกำหนดแหล่งข้อมูลออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

5.2.1.1 ครูผู้รับผิดชอบหลักสูตรแผนการเรียนรู้เทียบเคียงกับแผนการเรียนรู้ พลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนละ 3 คน ทั้งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 และ เขต 2 ทั้งหมด 4 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นครู 12 คน

5.2.1.2 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 5 6 โดยเลือกตัวแทนนักเรียนที่มีคุณสมบัติในการตอบคำถามที่ดีและสามารถให้ข้อมูลได้อย่างครบถ้วนในตอบประเด็นคำถามที่กำหนดไว้ ระดับชั้นละ 2 คน โดยจำแนกตามเพศเป็น เพศชาย 1 คน และเพศหญิง 1 คน ดังนั้น ในแต่ละโรงเรียนจะมีนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง 6 คน รวมทั้งสิ้นนักเรียน 24 คน

5.2.1.3 ผู้ปกครองซึ่งเป็นผู้ปกครองของนักเรียน ตามข้อที่ 2.1.2 คือ ผู้ปกครอง 1 คน ต่อนักเรียน 1 คน รวมจำนวนผู้ปกครองทั้งสิ้น 24 คน

5.3 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาแผนการเรียนรู้พลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 4 กลุ่มประกอบด้วย

5.3.1 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องระดับผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

5.3.1.1 ผู้บริหารระดับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา วิธีการซึ่งได้มาของกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ทั้งหมด 6 คน และมีเกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion Criteria) ดังนี้

- ผู้บริหารระดับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 และเขต 2 จำนวน 2 คน

- รองผู้บริหารระดับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 และเขต 2 จำนวน 2 คน

- ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และเขต 2 จำนวน 2 คน

5.3.1.2 ผู้บริหารระดับผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนที่ไม่มีแผนการเรียนรู้เทียบเคียง ซึ่งผู้วิจัยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และมีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) จำนวนทั้งหมด 6 คน มีเกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion Criteria) ดังนี้

- ผู้อำนวยการในโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ และขนาดกลาง โรงเรียนละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 6 คน

- เป็นโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 และเขต 2

- เป็นโรงเรียนที่ไม่มีแผนการเรียนรู้เทียบเคียงพลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

- ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการที่มีความสนใจในการให้ข้อมูล

5.4 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรระดับปริญญาตรี ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับพลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย การศึกษาบัณฑิต/ครุศาสตรบัณฑิต/ศิลปศาสตรบัณฑิต ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดเงื่อนไขการคัดเลือก (Inclusion Criteria) คือ 1) เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรพลศึกษา 2) มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 5 ปี และ 3) มีความสนใจในการให้ข้อมูลและแบ่งตามลักษณะของหน่วยงาน 3 หน่วยงาน ๆ ละ 2 คน เป็นจำนวน 6 คน ดังนี้

5.4.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรพลศึกษา ระดับมหาวิทยาลัยในสังกัดที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) จำนวน 2 มหาวิทยาลัย ดังนี้

5.4.1.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 1 คน

5.4.1.2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 1 คน

5.4.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรพลศึกษา ระดับปริญญาตรี ในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 2 คน ดังนี้

5.4.2.1 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 1 คน

5.4.2.2 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม จำนวน 1 คน

5.4.3 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรพลศึกษา ระดับปริญญาตรี ในสังกัดมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 คน และในสังกัดมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ชลบุรี จำนวน 1 คน

5.5 ผู้เชี่ยวชาญด้านพลศึกษา จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดเงื่อนไขการคัดเลือก (Inclusion Criteria) คือ 1) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกขึ้นไปทางพลศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง 2) ดำรงตำแหน่งทางวิชาการในระดับรองศาสตราจารย์ในสาขาวิชาพลศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง 3) มีประสบการณ์ในการสอนพลศึกษาไม่ต่ำกว่า 10 ปี และผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) จำนวนทั้งหมด 5 คน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ของผู้บริหารระดับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 และเขต 2 และผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการในโรงเรียนที่ไม่มีแผนการเรียนเทียบเคียง ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การสรุปอุปนัย (Analytic Induction) และการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล (Constant Comparative) เพื่อสร้างข้อสรุปจากความคิดเห็นของผู้บริหารระดับผู้อำนวยการเขตพื้นที่ และนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและประเมินความต้องการจำเป็นของแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากประเด็นจากการสัมภาษณ์และการเก็บข้อมูลในโรงเรียนจากกลุ่ม ครู นักเรียน ผู้ปกครอง โรงเรียนมหรณพาราม โรงเรียนวัดพุทธบูชา โรงเรียนสารวิทยา โรงเรียนราชวินิตบางแคปานขำ พบว่า

1. ความเป็นมาของแผนการเรียนเกิดขึ้นได้อย่างไร สรุปอุปนัยจากการเก็บข้อมูล ความเป็นมาของแผนการเรียนผู้อำนวยการมีนโยบายปรับปรุงหลักสูตรของโรงเรียนให้สอดคล้องกับอาชีพในอนาคต เพิ่มความสนใจให้กับผู้เรียนในการสมัครเข้าศึกษาต่อเพื่อดึงดูดให้เด็กมาเรียนพลศึกษา และเห็นความสำคัญและส่งเสริมผู้เรียนที่มีทักษะความสามารถพิเศษด้านกีฬา

2. หลักการหรือแนวคิดของแผนการเรียนในปัจจุบันเป็นอย่างไร สรุปอุปนัยจากการเก็บข้อมูล หลักการแนวคิดของหลักสูตรโดยอิงจากหลักสูตรระดับมหาวิทยาลัยระดับปี 1 ถ้าเข้าเรียนมหาวิทยาลัยปี 1 เด็กควรเรียน

วิชาอะไร เลือกรายวิชาให้เหมาะสมกับแผนการเรียนรู้เพื่อที่จะนำไปใช้จริงการเรียนรู้ต่อในอุดมศึกษาโดยมีวิชาทฤษฎีและปฏิบัติที่เปลี่ยนหน่วยกิตเท่า ๆ กัน

2.1 หลักการของแผนการเรียนดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาด้านใดบ้าง สรุปอุปนัยจากการเก็บข้อมูล

1) ควรได้หน่วยกิตวิทย - คณิตให้เหมาะกับโครงสร้างรายวิชาพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลาง ถ้าหน่วยกิตน้อยกว่าหลักสูตรแกนกลางกำหนดอาจจะทำให้เด็กเสียสิทธิ์ในการเรียนสมัครเรียนต่อ 2) มีปัญหานักเรียนบางคนที่แผนการเรียนได้มามากจะได้เด็กที่ไม่ชอบเรียนวิชาการและเด็กก็อาจจะไม่ได้ खेल เล่นกีฬา และ 3) อัตราค่าเล่าเรียนซึ่งไม่เพียงพอควรเพิ่มครูพลศึกษา

2.2 หลักการของแผนการเรียนที่ดีที่ต้องการให้เป็นควรมีหลักการอย่างไร ถ้าต้องการปรับปรุงหลักการควรปรับปรุงอย่างไร สรุปอุปนัยจากการเก็บข้อมูล หลักการของแผนการเรียนที่ดีที่ต้องการให้เป็นควรมีหลักการ 1) ความสนใจของผู้เรียน วิชาที่เลือกให้ผู้เรียนได้เรียนค่อนข้างที่จะครอบคลุมทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ และ 2) ควรมีผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการจากภายนอกเข้ามาช่วยเขียนวางแผนโครงสร้างหลักสูตรแล้วตรวจขึ้นมาเป็นโครงร่างหลักสูตรให้ศึกษานิเทศก์หรือให้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2 ดูหลักสูตรหรืออาจารย์มหาวิทยาลัย เข้ามาช่วยดูหลักสูตรแผนการเรียนนี้ ว่ามันสอดคล้องเหมาะสม

3. การกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนการเรียนในปัจจุบันวัตถุประสงค์ว่าอย่างไร สรุปอุปนัยจากการเก็บข้อมูล การกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนการเรียนในปัจจุบัน 1) มุ่งเน้นให้นักเรียนมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ 2) ให้นักเรียนสามารถที่จะนำเอาความรู้ที่เรามาสอนและไปต่อยอดในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาทางด้านเฉพาะทาง 3) ต้องการเปิดให้กับนักกีฬาโควตานักกีฬา นักฟุตบอล นักฟุตซอล 4) นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนนี้ต้องได้ความรู้ความเข้าใจสามารถที่จะถ่ายทอดข้อมูลให้กับผู้อื่นได้ในเรื่องของการเล่นกีฬา การดูแลสุขภาพ การเคลื่อนไหวร่างกาย สรีรร่างกายต่าง ๆ และ 5) นักเรียนสามารถถ่ายทอดทักษะต่าง ๆ ทักษะทางด้านกีฬาให้กับผู้อื่นได้

3.1 หากต้องการปรับวัตถุประสงค์ให้ดีขึ้นหรือต้องการเพิ่มเติมวัตถุประสงค์ ควรกำหนดอย่างไร สรุปอุปนัยจากการเก็บข้อมูล การปรับวัตถุประสงค์ให้ดีขึ้นควรเพิ่มในส่วนของวิชาสุขศึกษา เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้หรือเพิ่มทางเลือกให้กับนักเรียนที่มีความสนใจด้านสุขศึกษามากขึ้น

4. โครงสร้างของแผนการเรียนปัจจุบันเป็นอย่างไร สรุปอุปนัยจากการเก็บข้อมูลวิชาที่เลือกให้ผู้เรียนได้เรียนครอบคลุมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างละครึ่ง ๆ และดูความเหมาะสมของอัตราค่าเล่าเรียนของครู

4.1 โครงสร้างของแผนการเรียนมีปัญหาหรือไม่ อย่างไร สรุปอุปนัยจากการเก็บข้อมูลด้าน

1) โครงสร้างของแผนการเรียนมีปัญหาเรื่องนักเรียนแต่ทักษะกีฬาอย่างเดียว ไม่ค่อยได้เรียนทฤษฎี และ 2) ในเรื่องโครงสร้างแผนการเรียนไม่มีปัญหา แต่ควรมีการปรับเปลี่ยนทุก ๆ 3 ปี เพื่อให้ทันสมัยทันต่อบริบทโลก

4.2 โครงสร้างของแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬาที่ควรจะเป็นในอนาคต ควรเป็นอย่างไร ถ้ามีปัญหาควรปรับปรุงอย่างไร สรุปอุปนัยจากการเก็บข้อมูล เมื่อใช้แผนการเรียนนี้ ครบ 3 ปี แล้วควรมีการประเมินหลักสูตร โดยต้องประเมินโดย 1) ครูผู้สอนและผู้บริหาร 2) ประเมินโดยนักเรียน และ 3) ถ้าผู้ปกครองเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินด้วย เมื่อประเมินหลักสูตรเสร็จแล้วก็นำผลการประเมินหลักสูตรไปปรับปรุงหลักสูตรในปีถัดไป

5. การจัดเวลาเรียน ปัจจุบันโรงเรียนมีการจัดเวลาเรียนเป็นอย่างไร ที่คาบต่อสัปดาห์ ที่ชั่วโมงต่อภาคเรียน ที่ชั่วโมงต่อปีการศึกษา/การจัดเวลาเรียนดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่อย่างไรในเชิงปฏิบัติ/การจัดเวลาเรียนอย่างไรจึงจะเป็นการจัดเวลาเรียนที่เหมาะสมและดี สรุปอุปนัยจากการเก็บข้อมูลการจัดเวลาเรียน 6 - 7 คาบ/วัน และ 8 - 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เป็นการจัดเวลาเรียนที่เหมาะสม ถ้าเป็นวิชาพลศึกษาอยากให้จัดเวลาช่วงเช้าหลัง 9 โมง เป็นต้นไป ให้นักเรียนได้ตื่นตัวในการที่จะพร้อมเรียน

5.1 ในแต่ละภาคเรียนมีหลักในการกำหนดโครงสร้างรายวิชาอย่างไร จัดรายวิชาให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของแผนการเรียนควรจัดอย่างไร ถ้าจัดรายวิชาในแผนการเรียนแบบนี้แล้วจะมีปัญหาหรือไม่อย่างไร เพื่อให้เหมาะสมกับหลักสูตรและความต้องการของผู้เรียนอย่างไร สรุปอุปนัยจากการเก็บข้อมูล หลักในการจัดจะเริ่มจัดในรายวิชาพื้นฐานก่อนและค่อย ๆ นำไปสู่วิชาที่ยากขึ้น ในแต่ละภาคเรียนมีหลักในการกำหนดโครงสร้างรายวิชาให้มีการเฉลี่ยให้วิชาทฤษฎีและวิชาปฏิบัติเท่า ๆ กัน ไม่หนักปฏิบัติเกินไปหรือไม่หนักทฤษฎีเกินไป และมีการบูรณาการกับรายวิชาหลัก เช่น วิชาภาษาอังกฤษให้เด็กฝึกแนะนำการออกกำลังกายเป็นภาษาอังกฤษ วิชาภาษาไทยก็จะให้เขียนเรียงความเรื่องสุขภาพและกีฬา วิชาการงานอาชีพก็จะบูรณาการเรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ วิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพครูก็จะสอนเกี่ยวกับโภชนาการอาหาร

5.2 ปัจจุบันบุคลากรได้รับการะงานสอนในแผนการเรียนเหมาะสมหรือไม่อย่างไร/ภาระงานที่ได้มอบหมายงานให้รับผิดชอบแผนการเรียนมีปัญหาหรือไม่อย่างไร/ลักษณะการจัดการดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาหรือไม่อย่างไร/บุคลากรมีกี่คน/มีความรู้ความสามารถ สรุปอุปนัยจากการเก็บข้อมูล บุคลากรได้รับการะงานสอนเหมาะสม เฉลี่ยคนละ 18 คาบต่อสัปดาห์ ภาระงานที่ได้มอบหมายงานให้รับผิดชอบแผนการเรียนไม่มีปัญหา บุคลากรมีความรู้ความสามารถ

5.3 ถ้าจะปรับแผนการเรียนใหม่ให้ดีขึ้นจะปรับอย่างไร สรุปอุปนัยจากการเก็บข้อมูล เมื่อใช้แผนการเรียนแล้ว ควรเอามาประเมินทุก 1 ปี ควรมีการประเมินหลักสูตร ในกระบวนการประเมินอาจจะใช้แบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์ ทั้งผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ทุกคนที่มีส่วนได้ส่วนเสียในแผนการเรียนนี้ หรือ สำรวจความต้องการก่อนเปิดเทอม ข้อเสนอแนะ 1) ถ้าจะปรับแผนการเรียนใหม่ให้ดีขึ้น คือ ให้นักเรียนได้ออกไปฝึกปฏิบัติงานนอกสถานศึกษา และ 2) ปรับในเรื่องการรับนักเรียน ควรรับนักเรียนมีความพร้อมและมีคุณภาพที่จะเรียนแผนการเรียนนี้

6. บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านหรือไม่อย่างไร/การจัดบุคลากรเหมาะสมกับตำแหน่งหรือความสามารถของครูหรือไม่อย่างไร หากจะพัฒนาคุณภาพของครูให้ดีขึ้นจะสามารถพัฒนาด้านใด สรุปอุปนัยจากการเก็บข้อมูล บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านกลุ่มสาระสามารถจัดบุคลากรเหมาะสมกับตำแหน่ง หากจะพัฒนาคุณภาพของครูให้ดีขึ้นให้ครูได้ไปอบรมเพิ่มเติม ผลจากการอบรมกลับมาขยายผลให้กับครูในกลุ่มสาระฯ หากจะพัฒนาคุณภาพของครูให้ดีขึ้นการผลิตสื่อการเรียนการสอน นักเรียนสามารถทบทวนบทเรียนนอกเวลาเรียนจากชั้นเรียนก็ได้ เรียนที่ไหนก็ได้ และควรพัฒนาคุณภาพของครูให้ดีขึ้นพัฒนาครูเรื่องของเทคโนโลยี

6.1 ปัจจุบันนักเรียนในแผนการเรียนมีจำนวนกี่คน/นักเรียนในแผนการเรียนมีจำนวนมากหรือน้อยเกินไป หรือไม่อย่างไร มีแนวทางใดในการเพิ่มจำนวนนักเรียนเข้ามาเรียนในแผนการเรียนให้มากขึ้น สรุปอุปนัย

จากการเก็บข้อมูล ปัจจุบันนักเรียนในแผนการเรียนที่เรียนในแผนการเรียนเฉลี่ย 90 - 150 คน/จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน 40 คนต่อห้องเรียน

6.2 การรับเข้านักเรียนมีปัญหาหรือไม่/การจัดการวัสดุอุปกรณ์และสถานที่อำนวยความสะดวกเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียนหรือไม่/สรุปอุปสรรคจากการเก็บข้อมูล การรับนักเรียนมีปัญหา ไม่สามารถเลือกเด็กคัดเด็กที่มีความชอบและความถนัดทางด้านกีฬาได้แบบจริงจัง/การจัดการวัสดุอุปกรณ์และสถานที่อำนวยความสะดวกเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียนดี มีความเหมาะสม

7. การวัดและประเมินผลปัจจุบันมีการวัดและการประเมินผลเป็นไปตามสภาพจริงหรือไม่อย่างไร มีการแบ่งคะแนนอย่างไร สรุปอุปสรรคจากการเก็บข้อมูล วิธีการสอนจะมีทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ การออกแบบการเก็บคะแนนในรายวิชาเพิ่มเติม คะแนนเก็บ 80 คะแนน คะแนนสอบกลางภาค 10 คะแนน คะแนนปลายภาค 10 คะแนน

เกณฑ์การวัดและประเมินมีปัญหากับนักเรียนในแผนการเรียนหรือไม่ แนวทางในการวัดประเมินผลที่ดีควรเป็นอย่างไร สรุปอุปสรรคจากการเก็บข้อมูล การวัดและประเมินไม่มีปัญหา แนวทางในการวัดประเมินผลที่ดีควรต้องมีแผนที่ชัดเจนก่อนสอดคล้องเรื่องของหลักสูตรของเราในรายวิชานั้น ๆ กำหนดสัดส่วนคะแนนให้เหมาะสมกับความยากง่าย ของรายวิชาและมีเรื่องของเครื่องมือในการวัดที่มีความเที่ยงตรง เช่น Scoring Rubric แนวทางในการวัดประเมินผลที่ดีควรเป็นการวัดและประเมินผลแบบประกันคะแนน

8. การสำเร็จการศึกษาในแผนการเรียน ปัจจุบันนักเรียนที่เรียนในแผนการเรียนสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรหรือไม่อย่างไร สรุปอุปสรรคจากการเก็บข้อมูล นักเรียนที่เรียนในแผนการเรียนสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรร้อยละ 90 ร้อยละ 10 ติด 0 ร มส

8.1 นักเรียนมีปัญหาด้านการจบหลักสูตรหรือไม่อย่างไร/ในกรณีเด็กมีปัญหาการจบหลักสูตร สรุปอุปสรรคจากการเก็บข้อมูล นักเรียนมีปัญหาการจบหลักสูตรน้อยมาก แต่ก็มีปัญหาด้านการจบหลักสูตร สาเหตุเกิดจาก ปัญหาส่วนตัว ปัญหาครอบครัว หรือนักเรียน ที่เข้ามาเรียนในแผนการเรียนไม่ได้ชอบทางด้านกีฬาหรือชอบแผนการเรียนนี้ แต่นักเรียนสอบอะไรไม่ติดแล้วก็เลยมาเข้าแผนการเรียนนี้

8.2 นักเรียนต้องการประสบความสำเร็จในหลักสูตรนี้ มากน้อยเพียงใด สรุปอุปสรรคจากการเก็บข้อมูล นักเรียนต้องการประสบความสำเร็จในหลักสูตรนี้ นักเรียนส่วนใหญ่ก็เข้าไปเรียนระดับมหาวิทยาลัยด้านศึกษาศาสตร์ พลศึกษา วิทยาศาสตร์การกีฬา สุขศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ สาขาการจัดการกีฬาโค้ช คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาผลการสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อาจารย์ที่สอนอยู่ในระดับมหาวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญด้านพลศึกษา

1. ปัจจุบันหลักสูตร พลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยมีหลักการของหลักสูตรอย่างไร สรุปอุปสรรค หลักสูตรสร้างครูเพื่อไปสอนสุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียนเป็นหลัก เป้าหมายของเรา คือ ไปผลิตครูในโรงเรียน มหาวิทยาลัยมีหลักการของหลักสูตร คือ วิชาบังคับของเรา ก็คือ หลักสูตรใหม่ล่าสุด ก็คือ จะสัมภาษณ์ Stakeholder ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรของเราเกิดขึ้น ซึ่งผู้ที่มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรของเรา คือ 1) ตัวผู้ใช้บัณฑิต ประกอบไปด้วยโรงเรียน ต้องดูว่าโรงเรียนคาดหวังอะไร อยากได้ครูพลศึกษาแบบไหนเกิดขึ้น ผู้บริหารโรงเรียน ครู โรงเรียน หรือ

แม้กระทั่งผู้ปกครอง ผู้ประกอบการต่าง ๆ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ แล้วมาสังเคราะห์ และสัมภาษณ์ตัวศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน และไปสัมภาษณ์เด็กที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมว่าความต้องการของเด็กถ้าจะเรียนพลศึกษา คุณอยากได้วิชาใดบ้างที่ประกอบอาชีพเกิดขึ้น ซึ่งเราก็จะมารวบรวม ก็คือ กลายเป็นวิชาที่เราคิดขึ้นมาและเราเขียนในหลักสูตรขึ้นมาการศึกษาเรื่องของหลักสูตรแกนกลางด้วย เพราะว่าสุดท้ายแล้วก็ต้องไปสอนแล้วให้สัมพันธ์กับหลักสูตรแกนกลาง

นักเรียนที่ต้องการเข้าไปเรียนในหลักสูตรพลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยต้องมีคุณสมบัติอย่างไร สรุปอุปนิสัย

1) นักเรียนต้องมี Mindset ที่ดีมันก็จะสามารถเสริมสร้างร่างกายสุขภาพแข็งแรงได้และก็ความสนใจ 2) มีทักษะพื้นฐานการเคลื่อนไหวการออกกำลังกาย การเล่นเกมกีฬา 3) มีการทดสอบสภาพทางกายก่อนการเข้าเรียน 4) สามารถเล่นเกมกีฬาได้หลากหลายประเภท 5) มีความรู้ด้านการออกกำลังกายและการเล่นเกมกีฬาเบื้องต้น ความรู้เนื้อหาทางกายวิภาคศาสตร์ สรีรวิทยา และ 6) นักเรียนที่มีความสูงมากกว่า 165 cm

2. วัตถุประสงค์ที่ดีของหลักสูตรต่อเนื่องแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬากับหลักสูตรมหาวิทยาลัย ควรมีวัตถุประสงค์อะไร สรุปอุปนิสัย 1) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และสามารถต่อยอดไปศึกษาต่อได้ในระดับมหาวิทยาลัยได้ 2) มีทักษะทางด้านกีฬาเพื่อต่อยอดสู่กีฬาที่เป็นอาชีพได้ 3) ให้รู้จักการออกกำลังกายที่ถูกต้อง และสามารถถ่ายทอดให้กับคนที่สนใจได้ 4) ต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่จะสามารถมาเป็นครูพลศึกษาได้ และ 5) มีความรู้พื้นฐานการออกกำลังกายเบื้องต้นการวางแผนในการดูแลสุขภาพของตนเองได้

3. โครงสร้างของหลักสูตรแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬาที่จะสอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรพลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยเป็นอย่างไร สรุปอุปนิสัย หลักการปฏิบัติที่ถูกต้องเบื้องต้น คือ ผู้เรียนต้องได้เรียนเป็นในลักษณะที่เป็น fundamental ต้องไปดูโครงสร้างของวิทยาศาสตร์การกีฬา ใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์การกีฬาเพื่อต่อยอดตัวเองด้านกีฬา สอนทางพลศึกษาก็ไปดูเกี่ยวกับการสอน ดูโครงสร้างทั้งสองอย่างแล้วมาทำเป็นรายวิชาในแผนการเรียนของเรา

4. แนวทางในการจัดเวลาเรียนให้เพื่อการได้มาซึ่งองค์ความรู้ที่สมบูรณ์ของแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬาและสอดคล้องกับหลักสูตรพลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยควรจัดเวลาเรียนอย่างไร/ควรมีทั้งหมดกี่หน่วยกิต สรุปอุปนิสัย แนวทางในการจัดเวลาเรียนให้เพื่อการได้มาซึ่งองค์ความรู้แบ่งทั้งหมด 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 คือ เรื่องความรู้ ส่วนที่ 2 คือ ส่วนของการปฏิบัติ และส่วนที่ 3 คือ ศึกษาในห้องเรียน เช่น รายวิชาปัญหาพิเศษ หรือวิจัยในชั้นเรียน ทำแลบ ทำโครงการ การเขียนโครงการเบื้องต้น ให้นักเรียนรู้กระบวนการหรือทำชิ้นงานที่เกี่ยวข้องกับพลศึกษาและกีฬา ให้เป็นชิ้นงานสุดท้ายก็เป็นองค์ความรู้รวมเป็นนวัตกรรม นวัตกรรมให้เป็นองค์ความรู้ก่อนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 การจัดเวลาเรียนให้เป็น 1 หน่วยกิต หรือ 2 หน่วยกิต ก็ควรจะเพิ่มหน่วยกิตมาให้มัน มีความสำคัญมากยิ่งขึ้น

5. ครูที่สอนในแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬามีคุณสมบัติอย่างไร จำนวนบุคลากรที่อยู่ในแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬามีกี่คน สรุปอุปนิสัย 1) ครูควรมีคุณวุฒิทางพลศึกษา อาจจะเป็นสาขาที่เกี่ยวข้อง ผู้สอนเองก็เห็นถึงหลักสูตรบริบทในระดับอุดมศึกษา 2) ครูต้องมีความรู้รอบเรื่องของสุขศึกษาและพลศึกษาและการเล่นเกมกีฬา 3) ครูมีความเสียสละมีความรับผิดชอบ มีความใส่ใจ มีความรับผิดชอบ และ 4) ควรจะมีแนวทางการพัฒนาครูควร

มีการจัดอบรมครูที่จะมาสอนในหลักสูตรนี้ และในบางรายวิชาที่ครูไม่ได้เชี่ยวชาญก็อาจจะเชิญวิทยากรภายนอก มาเข้าให้ความรู้กับนักเรียน จำนวนบุคลากรที่อยู่ในหลักสูตรแผนการเรียน อย่างน้อย 5 - 10 คน

6. แนวทางในการวัดและประเมินผลของแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬา ควรมีแนวทางในการวัดและประเมินผลอย่างไร สรุปอุปนัย แนวทางในการวัดผลก็ควรจะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่เราวางไว้ และวัดเรื่องของความรู้ เรื่องของทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านทักษะ ด้านความรู้ และก็ดูด้านจิตวิทยา วัดแววครู ใช้การทดสอบสมรรถภาพ สอบ TGAT TPAT การประเมินที่มีความหลากหลาย อาจจะประเมินจากชิ้นงาน อาจจะประเมินจากโครงการ ประเมินจากการทำกิจกรรม จากการทำใบงาน ให้มันมีความหลากหลายควบคู่ไปกับการเรียนการสอนด้วย

7. เกณฑ์การจบหลักสูตรแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬา ควรมีเกณฑ์การจบหลักสูตรอย่างไร สรุปอุปนัย เกณฑ์การจบหลักสูตรแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬา นักเรียนสำเร็จจำนวนกี่หน่วยกิตรายวิชาพื้นฐานต้องเชื่อมโยงกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายวิชาเพิ่มเติมที่หน่วยกิตขึ้นอยู่กับบริบทของสถานศึกษา

อภิปรายผล

การวิจัยแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การดำเนินการวิจัยและกำหนดกลุ่มเป้าหมายตามแนวทางของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

อภิปรายตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ความต้องการจำเป็นและการสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในระยะนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ครูผู้รับผิดชอบหลักสูตรในโรงเรียนกรณีศึกษา นักเรียนผู้เรียนในหลักสูตรเทียบเคียง นักเรียนผู้ที่ไม่ได้เรียนในหลักสูตรเทียบเคียง ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 และเขต 2 สอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตรของ Taba, H. ได้เสนอรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบที่เน้นวิธีการจากระดับล่างไปสู่ระดับบน (Bottom-up Approach) โดยมีความเชื่อว่ากระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่สั่งการโดยผู้บริหารไม่ใช่วิธีการพัฒนาหลักสูตรที่ดี ควรเริ่มจากระดับล่าง คือ ครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้นำหลักสูตรไปใช้จริง และเป็นผู้อยู่ติดกับข้อมูลพื้นฐานที่เป็นจริงซึ่งจะทำให้มีความเหมาะสมมากกว่า (Taba, H., 1962) ด้านผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างแผนการเรียนกับผู้อำนวยการโรงเรียน มีนโยบายปรับปรุงหลักสูตรของโรงเรียนให้สอดคล้องกับอาชีพในอนาคต เพิ่มความสนใจให้กับผู้เรียนในการสมัครเข้าศึกษาต่อเพื่อติดตามให้เด็กมาเรียนพลศึกษา และเห็นความสำคัญและส่งเสริมผู้เรียนที่มีทักษะความสามารถพิเศษด้านกีฬา ซึ่งสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนมนุษย์ที่เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ โดยเร่งส่งเสริมผลักดันให้เกิดการพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยอย่างเต็มกำลังและความสามารถ รัฐบาลจะส่งเสริมการเกิดและเติบโตอย่างมีคุณภาพของเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียม เด็กไทยทุกคนจะต้องเข้าถึงศูนย์ดูแลเด็กปฐมวัยที่มีมาตรฐาน เมื่อเติบโตก็ได้เรียนหนังสือที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลส่งเสริมศักยภาพทั้งด้านศิลปะ วัฒนธรรม และความสามารถทางกีฬา (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ, 2568) การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างด้านหลักใน

การจัดเรียงรายวิชาควรเริ่มจัดในรายวิชาพื้นฐานและค่อยนำไปสู่วิชาที่ยากขึ้น ในแต่ละภาคเรียนควรมีหลักในการกำหนดโครงสร้างรายวิชาให้มีการเฉลี่ยให้วิชาทฤษฎีและวิชาปฏิบัติเท่า ๆ กัน ไม่หนักปฏิบัติเกินไปหรือไม่หนักทฤษฎีเกินไป และมีการบูรณาการกับรายวิชาหลัก เช่น วิชาภาษาอังกฤษให้นักเรียนฝึกแนะนำการออกกำลังกายเป็นภาษาอังกฤษ วิชาภาษาไทยให้นักเรียนเขียนเรียงความเรื่องสุขภาพและกีฬา วิชาการงานอาชีพก็จะบูรณาการเรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ วิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพครูก็จะสอนเกี่ยวกับโภชนาการอาหาร ดังที่ มารุต พัฒนา ผลกล่าวว่าการออกแบบรายวิชาควรมีลักษณะสอดคล้องกับธรรมชาติของวิธีการเรียนรู้ในรายวิชานั้น เช่น รายวิชาการพัฒนาหลักสูตรหรือรายวิชาการวิจัย ควรออกแบบให้มีการเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กันไม่ควรเน้นเฉพาะการเรียนรู้ด้านทฤษฎีเพียงอย่างเดียวเป็นต้น รวมทั้งการเขียนคำอธิบายรายวิชาที่ควรสะท้อนสาระสำคัญของรายวิชา (มารุต พัฒนา, 2567)

อภิปรายตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 สังเคราะห์แนวทางการพัฒนาแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างกับอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรระดับปริญญาตรีในสาขาที่เกี่ยวข้องกับพลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญทางด้านพลศึกษา มีหลักการของหลักสูตรผลิตครูเพื่อไปสอนสุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียนเป็นหลัก มหาวิทยาลัยมีหลักการของหลักสูตร คือ วิชาบังคับของหลักสูตร จะสัมภาษณ์ Stakeholder ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรของเราเกิดขึ้น ซึ่งผู้ที่มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร คือ ตัวผู้ใช้บัณฑิต ประกอบไปด้วยโรงเรียน ต้องพิจารณาว่าโรงเรียนคาดหวังอะไร ต้องการครูพลศึกษาแบบไหนเกิดขึ้น ผู้บริหารโรงเรียน ครู โรงเรียน หรือแม้กระทั่งผู้ปกครอง ผู้ประกอบการต่าง ๆ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แล้วมาสังเคราะห์ ดังที่ มารุต พัฒนา ผลกล่าวว่าการสื่อสารข้อสรุปผล จากการประเมินหลักสูตรด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างเหมาะสมไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรทุกฝ่าย เช่น ผู้บริหาร ผู้สอน ผู้สนับสนุน ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนการรายงานผลต่อผู้เกี่ยวข้องมีความสำคัญมากในฐานะที่จะทำให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายได้มีโอกาสรับรู้คุณภาพของหลักสูตรในประเด็นต่าง ๆ ทั้งที่เป็นจุดแข็งและจุดที่ต้องปรับปรุงแก้ไข อันจะนำไปสู่การปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น (มารุต พัฒนา, 2567) ด้านคุณสมบัติของผู้เรียนที่เข้าไปศึกษาต่อด้านมหาวิทยาลัย 1) นักเรียนต้องมี Mindset ที่ดีมันก็จะสามารถเสริมสร้างร่างกายสุขภาพแข็งแรงได้และก็ความสนใจ 2) มีทักษะพื้นฐานการเคลื่อนไหวการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา 3) มีการทดสอบสมรรถภาพทางกายก่อนการเข้าเรียน 4) สามารถเล่นกีฬาได้หลากหลายประเภท 5) มีความรู้ด้านการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาเบื้องต้น ความรู้เนื้อหาทางกายวิภาคศาสตร์ สรีรวิทยา และ 6) นักเรียนที่มีความสูงมากกว่า 165 cm ดังที่ ขวัญเมือง แก้วดำเกิง ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลที่มีความรอบรู้ด้านสุขภาพจะมีความสามารถในการดูแลและรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรงตามช่วงวัยต่าง ๆ ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมและการงานได้อย่างเข้มแข็งไม่ถูกหลอกหรือมีพฤติกรรมที่ผิดพลาดส่งผลต่อสุขภาพของตนเอง จนเกิดโรคภัยไข้เจ็บที่รุนแรง (ขวัญเมือง แก้วดำเกิง, 2561) สอดคล้องกับกรมอนามัย ได้อธิบายเสริมว่า ความรอบรู้ด้านสุขภาพเป็นการบรรลุถึงระดับความรู้ทักษะส่วนบุคคลและความมั่นใจในการที่จะลงมือปฏิบัติเพื่อช่วยให้สุขภาพของตนเองและชุมชนดีขึ้น โดยการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต (กรมอนามัย, 2563) แนวทางในการวัดและประเมินผลของแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬา ควรมีแนวทางในการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์วางไว้ ควรวัดความรู้ วัดทักษะ วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ วัดจิตวิทยา วัดแววครู และควรเป็นการประเมินที่มีความหลากหลาย ให้มีควบคู่ไปกับการเรียนการสอนด้วย สอดคล้องกับ ชนาธิป พรกุล กล่าวว่าการประเมินผลการ

ประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยการประเมินผลตามสภาพจริงจะต้องเป็นการประเมินเชิงบวกเพื่อค้นหาความสามารถ จุดเด่นและความก้าวหน้าของผู้เรียน รวมทั้งให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนในจุดที่ต้องการพัฒนาให้สูงขึ้น เติบโตตามศักยภาพ เน้นการประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Formative Evaluation) รวมทั้งสามารถใช้ในการประเมินผลรวม (Summative Evaluation) ในสถานการณ์การเรียนการสอนที่ใกล้เคียงชีวิตจริง เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง นักเรียนได้ปฏิบัติจริง โดยนักเรียนเป็นผู้สร้างงาน และสร้างความรู้ โดยครูเป็นผู้ชี้แนะให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองอย่างเต็มความสามารถ (ชนาธิป พรกุล, 2544) และผู้เชี่ยวชาญทางด้านพลศึกษาในขั้นนี้เป็นการวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสังเคราะห์เอกสาร (Document Synthesis) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและสังเคราะห์แนวทางในการพัฒนาแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในระยะนี้ผู้วิจัยได้ทำการ สังเคราะห์แนวทางในการพัฒนาแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากขั้นตอนที่ 1 - 4 สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 - 4 มาสังเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางวางแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีกรอบในการสังเคราะห์ตามองค์ประกอบของหลักสูตร 5 ประการ คือ 1) หลักการของแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬา 2) โครงสร้างของแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬา 3) คำอธิบายรายวิชาของแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬา 4) การวัดและประเมินผลของแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬา และ 5) การจบของแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬา ดังที่ มาร์ต พัฒผล กล่าวว่า กระบวนการพัฒนาเอกสารหลักสูตรตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งได้เอกสารหลักสูตรที่มีความสมบูรณ์พร้อมสำหรับการนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ที่สั่งกำหนดหลักสูตร 2) การกำหนดรูปแบบของหลักสูตร 3) การพัฒนาเอกสารหลักสูตร และ 4) การสอบทานคุณภาพหลักสูตร (มาร์ต พัฒผล, 2567)

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปและข้อเสนอแนะจากการวิจัย 1) ขยายกลุ่มตัวอย่างให้หลากหลายมากขึ้น ควรศึกษานักเรียนจากหลายโรงเรียนที่มีบริบทแตกต่างกัน ทั้งในเขตเมืองและชนบท หรือโรงเรียนขนาดเล็กและใหญ่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและสะท้อนความเป็นจริงมากขึ้น 2) ศึกษาผลกระทบของแผนการเรียนพลศึกษาและกีฬาต่อการพัฒนาการด้านอื่น ๆ เช่น ด้านอารมณ์ สังคม ทักษะชีวิต และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระอื่น ๆ เพื่อประเมินความสมดุลในการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน 3) วิเคราะห์ความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครองอย่างลึกซึ้ง เพื่อให้แผนการเรียนสามารถตอบโจทย์ความต้องการของผู้เรียนในแต่ละบริบท และช่วยในการออกแบบหลักสูตรหรือกิจกรรมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น 4) ศึกษาการพัฒนาทักษะทางอาชีพในสายงานกีฬา เช่น การเป็นผู้ฝึกสอน นักกีฬาอาชีพ นักกายภาพบำบัด หรือโค้ช ว่าแผนการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีส่วนส่งเสริมหรือเตรียมความพร้อมได้มากน้อยเพียงใด และ 5) เปรียบเทียบหลักสูตรหรือแนวทางการจัดการเรียนการสอนกับต่างประเทศ

เพื่อหาแนวทางพัฒนาแผนการเรียนรู้ให้ทันสมัย และตอบรับกับแนวโน้มของโลกในปัจจุบัน เช่น กีฬาอีสปอร์ต กีฬาเพื่อสุขภาพ หรือการใช้เทคโนโลยีในวงการกีฬา

เอกสารอ้างอิง

- กรมอนามัย. (2563). แนวทางการพัฒนาโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literate School: HLS). (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- ขวัญเมือง แก้วดำเกิง. (2561). ความรอบรู้ด้านสุขภาพ เข้าถึง เข้าใจ และการนำไปใช้. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์.
- ชนาธิป พรกุล. (2544). รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. (2568). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 141 ตอนพิเศษ 309 ง หน้า 11 (13 พฤศจิกายน 2567).
- แผนการศึกษาแห่งชาติ. (2560). สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: พรักหวานกราฟฟิคจำกัด.
- แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ. (2566). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 140 ตอนพิเศษ 75 ง หน้า 75 (30 มีนาคม 2566).
- มารุต พัฒนา. (2562). การออกแบบนวัตกรรมรายวิชาระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- _____. (2567). การประเมินหลักสูตรเพื่อการเรียนรู้และพัฒนา. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: บริษัทจรัสสินทวงศ์การพิมพ์จำกัด.
- _____. (2567). แนวคิดหลักการพัฒนาหลักสูตร. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- ยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก หน้า 37-38 (13 ตุลาคม 2561).
- สำนักงานสภาเลขาธิการการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพรักหวานกราฟฟิคจำกัด.
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2559). สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. เรียกใช้เมื่อ 1 ธันวาคม 2559 จาก https://www.admissionpremium.com/content/1377#google_vignette
- Taba, H. (1962). Curriculum Development: Theory and practice. New York: Harcourt Brace and world, Inc.